

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/90/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231026
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5823231026.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. A., nar. XX.XX.XXXX a B. A., nar. XX.XX.XXXX, obidve bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, deti rodičov - matky C. D. E., F. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., H. I. XX/X, zastúpenej zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Jančí, s. r. o., so sídlom v Ružomberku, Dončova 1451/21, IČO: 36 862 304 a otca J. K. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., L. XXX/XXX, t.č. bytom M. I., N. XXXX/XX, zastúpeného zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1727/49, IČO: 36 858 501, za účasti Krajskej prokuratúry v Žiline, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu č.k. 18P/10/2023-556 zo dňa 30. januára 2025 v spojení s opravným uznesením toho istého súdu č.k. 18P/10/2023-571 zo dňa 20. februára 2025, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením Okresný súd Námestovo zveril maloleté deti A. a B. A. do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otca zaviazal platiť výživné na maloletého A. v sume 190,- Eur mesačne a na maloletú B. 160,- Eur mesačne, vždy do každého 25. dňa v mesiaci k rukám matky vopred počnúc dňom 11.07.2023 s tým, že na zameškanom výživnom u maloletého A. vo výške 982,- Eur a u maloletej B. 1066,- Eur povolil otcovi splátky vo výške 150,- Eur na každé dieťa splatné spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení jednej splátky. V bežnom roku, ako aj počas veľkonočných sviatkov, letných prázdnin a vianočných sviatkov upravil styk otca s maloletými deťmi tak, ako ho špecifikoval vo výroku VI. napadnutého rozsudku a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keď s prihliadnutím najmä na vek maloletých detí nevyhovel návrhu otca na ich zverenie do striedavej osobnej starostlivosti. Vzájomný vzťah maloletých detí k otcovi je pozitívny, avšak primárnou vzťahovou osobou pre deti je predovšetkým matka, ktorá s nimi bola dlhodobo na materskej dovolenke (do 9/2023) a predovšetkým ona zabezpečovala osobnú starostlivosť aj počas spolužitia rodičov, ako i po rozchode rodičov, kedy boli kontakty otca s deťmi obmedzené, čo bolo aj dôvodom nariadenia neodkladných opatrení, na zabezpečenie pravidelného styku otca s deťmi. Maloletá B. je v predškolskom veku a zo znaleckého dokazovania vyplýva, že je na matku fixovaná aj vzhľadom na jej aktuálny fyzický vek.

U maloletého A. je teraz náročná zmena denného režimu už v dôsledku jeho nástupu na školskú dochádzku a vyrovnávanie sa s ďalšími vážnymi zmenami v zaužívanom režime by mohlo negatívne vplývať na psychiku dieťaťa a jeho vývin. V tomto štádiu je dôležitá stabilita pomerov, ktorá sa viaže aj na výchovné prostredie, keď maloleté deti od útleho veku potrebujú mať pocit domova, bezpečia, ktorý je viazaný k jednému miestu a nie spájaný s viacerými miestami. Navyiac u matky sú aj lepšie podmienky na bývanie detí, keď matka s deťmi žije v dome so záhradou a otec v byte. Otec je pre obe deti dôležitý, avšak v prípade zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti by neboli potreby detí zabezpečené lepšie ako v prípade ich zverenia do osobnej starostlivosti matky. Dôvodom pre zamietnutie návrhu otca na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti nebola, podľa súdu prvej inštancie, diagnóza otca - OCD (ktorá je podľa aktuálnych lekárskeho správ v remisii a neobmedzuje otca v starostlivosti o maloleté deti), ale sú to aktuálne pomery maloletých detí - ich nízky vek, naviazanosť maloletej B. na matku a tiež lepšia možnosť rozvíjania širších vzťahov detí s blízkymi príbuznými, čo matka umožňuje a podporuje, na rozdiel od otca, ktorý má nezhody v kontakte so svojou rodinou. Nevhodnosť zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti posilňuje aj skutočnosť, že rodičia sú v konflikte a nedokážu vo veciach maloletých detí spolupracovať – komunikovať, čomu nasvedčuje aj neschopnosť dohody o styku otca s maloletým deťmi po rozchode rodičov, tiež o výživnom, čo bolo predmetom podávania návrhov na nariadenie neodkladných opatrení.

Pri určovaní výživného súd prihliadal na možnosti a schopnosti obidvoch rodičov, ako aj na potreby maloletých detí tak, ako ich vyhodnotil v odsekoch 18. až 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku a zaviazal otca platiť výživné pre maloletého A. v sume 190,- Eur mesačne a pre maloletú B. 160,- Eur mesačne, keď mal za to, že takto určené výživné je primerané a postačuje na pokrytie potrieb maloletých detí.

2. Pri úprave styku otca s maloletými deťmi súd prvej inštancie prihliadol na pozitívny vzťah medzi otcom a maloletými deťmi, keď vychádzajúc aj zo znaleckého posudku mal za to, že je potrebné umožniť otcovi, aby sa primeraným spôsobom podieľal na výchove maloletých detí aj v prípade, že tieto sú zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec o deti prejavuje veľký záujem, má vytvorené vhodné podmienky pre pobyt detí u neho, deti ho majú radi, chcú k nemu chodiť a počas stykov sa otec vie o deti postarať a zabezpečiť ich potreby. V čase stretávania sa deti nezdržiavajú len v jeho domácnosti, otec s nimi vykonáva aj vonkajšie aktivity, ktoré ich zaujímajú, a preto zmenil rozsahu úpravy styku vymedzený neodkladným opatrením súdu vydaným v tomto konaní naposledy z 21.02.2024, odkedy sa vlastne styk s deťmi bezproblémovo a pravidelne realizuje.

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 52 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu otec maloletých detí. Žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom zmeniť a zaviazat' ho platiť výživné pre maloletého A. v sume 150,- Eur a pre maloletú B. v sume 130,- Eur mesačne, vždy do každého 25. dňa v mesiaci k rukám matky vopred počnúc dňom 11.07.2023 a z toho dôvodu zároveň zmeniť výrok súdu prvej inštancie o zameškanom výživnom. Mal za to, že výživné tak, ako ho určil súd prvej inštancie, nezodpovedná potrebám maloletých detí, matka vo svojom podaní vyčíslila výdavky u maloletých detí približne na sumu 570,- Eur, v čom je zahrnutá aj pomerná časť výdavkov na elektrinu, vodu a internet, a preto je neprimerané, aby otec platil výživné na maloleté deti vo výške viac ako 1 takýchto výdavkov. Výška aktuálnych matkiných príjmov spolu s určeným výživným je približne 2.000,- Eur – 2.060,- Eur mesačne, pričom jej výdavky predstavujú asi 1.100,- Eur mesačne. Ak by teda k tejto sume pripočítal polovicu splátky úveru 133,65 Eur, ktorú matka začala platiť od decembra 2024, tak matkine mesačné výdavky sú vo výške 1.233,65 Eur a rozdiel pri príjmoch a výdavkoch je teda značný a postačuje matke na to, aby pokryla potreby maloletých detí minimálne v 1. Otcove majetkové pomery sú horšie, keď jeho príjem predstavuje 1.500,- Eur, čo bolo preukázané aj vykonaným dokazovaním a otec nemá žiadny iný majetok väčšej hodnoty okrem rodinného domu, ktorého sú spolu s matkou podielovými spoluvlastníkmi a ktorý v súčasnosti obýva matka spolu s maloletými deťmi, keďže otec býva v prenajatom byte, čím sú zvýšené jeho výdavky, keď platí nájom 500,- Eur oproti výdavkom matky na bývanie. Mal za to, že súd prvej inštancie nedostatočne prihliadol aj na záujem maloletých detí v súvislosti s úpravou rozsahu styku otca. Styk počas letných prázdnin súd upravil tak, že otec sa s maloletými deťmi stretne v mesiaci júl tretí kalendárny týždeň a v mesiaci august tretí a štvrtý kalendárny týždeň. Keďže ale počas tohto obdobia neplatí bežná úprava otca s maloletými deťmi, maloleté deti svojho otca nevidia nepretržite tri týždne, čo podľa názoru otca nie je v ich najlepšom záujme. Žiadal preto, aby jeho styk počas letných školských prázdnin bol upravený druhý a štvrtý celý

júlový kalendárny týždeň od pondelka 09:00 hod. do nedele 19:00 hod. a tiež tretí a štvrtý celý augustový kalendárny týždeň od pondelka tretieho augustového týždňa 09:00 hod. do nedele štvrtého augustového týždňa 19:00 hod. a počas vianočných školských prázdnin striedavo v jednom školskom roku dňa 25.12. od 9:00 hod. do 19:00 hod. a od 28.12. od 9:00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 19:00 hod. a v nasledujúcom školskom roku počas vianočných školských prázdnin dňa 24.12. od 9:00 hod. do 19:00 hod. a od 02.01. od 9:00 hod. do 07.01. 19:00 hod..

4. Okresná prokuratúra Dolný Kubín vo svojom vyjadrení žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Mala za to, že tvrdenia otca v odvolaní možno z časti považovať za tendenčné, najmä, pokiaľ išlo o plnenie si určenej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, zjavne z dôvodu pretrvávajúcich nezrovnalostí s matkou detí. Vyslovila nesúhlas s vyjadrením otca, týkajúceho sa oprávnených výdavkov maloletých detí, a to najmä s poukazom na široko upravený rozsah jeho styku s deťmi. Otcom navrhované výživné nie je v enormne zmenenej výške, ako to bolo určené súdom a taktiež nemožno súhlasiť s jeho vyjadrením, že by jeho styk s maloletými deťmi nebol upravený v dostatočnom rozsahu, keďže sám poukazuje na široko upravený styk s maloletými deťmi a z toho dôvodu požaduje i platenie nižšieho výživného. Mala za to, že je potrebné v prvom rade prihliadnuť na to, že matka okrem základných potrieb maloletých detí, ako je strava, hygienické potreby a ošatenie, pomôcky do školy, či na krúžky, musí hrať aj iné potreby súvisiace s výchovou a vzdelávaním. Ak otec maloletých detí v čase, keď bude mať s nimi upravený styk, zabezpečí okrem základných potrieb a starostlivosti aj iné veci, ako je napríklad ošatenie alebo iné potreby do školy, je to na jeho rozhodnutí a vôli, nezávisle od povinnosti matky, samozrejme, ak sa nedohodnú inak. Pri rozhodovaní o určení výživného súd prihliadol tak na príjmy, ako aj výdavky matky, ako aj na príjmy a výdavky na strane otca a svoje rozhodnutie aj náležitým spôsobom zdôvodnil. Vo vzťahu k námietkam otca určeného styku s maloletými deťmi sa prokuratúra stotožnila s postupom a rozhodnutím súdu, ako aj s jeho podrobným odôvodením. Styk otca s maloletými deťmi vzhľadom na ich aktuálny vek možno považovať za dostatočný a pomerne rozsiahly, reflektujúci záujem otca na stretávaní sa s deťmi, ako aj na ich potreby a zdravý vývoj.

5. Podaním zo dňa 28.04.2025 do konania vstúpila Krajská prokuratúra v Žiline, ktorá sa stotožnila s vyjadrením okresnej prokuratúry k odvolaniu otca.

6. Matka sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

7. Odvolací súd postupom podľa § 65, § 66 CMP preskúmal vec a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 1, 3 CMP) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP v celom rozsahu potvrdil.

8. Mimosporové konania sú ovládané princípom oficiality, teda v zásade ich možno začať bez návrhu. Z princípu oficiality tiež vyplýva, že v odvolacom konaní platí zásada neviazanosti odvolacieho súdu rozsahom odvolania vo veciach, ktoré možno začať bez návrhu, ako aj zásada neviazanosti odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie v celom rozsahu, teda aj tie výroky, ktoré odvolaním napadnuté neboli. Ide o úplnú apeláciu, pretože súd musí zistiť skutočný stav veci.

9. Podľa ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, sa môžu kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

10. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia súd prvej inštancie postupoval správne, keď potom, čo rodičia maloletých detí neboli ochotní uzavrieť dohodu pri výkone ich rodičovských práv a povinností, rozhodoval o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom. V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď maloleté deti zveril do výlučnej osobnej starostlivosti matke s tým, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

V tejto časti sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku tak, ako ich podrobne rozviedol aj súd prvej inštancie v odseku 26. odôvodnenia svojho rozsudku a ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani zo strany odvolateľa v priebehu odvolacieho konania neboli uvedené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku. Súd prvej inštancie v tejto časti správne prihliadol najmä na vek maloletých detí a z toho vyplývajúce potreby v súvislosti so zabezpečením nerušeného prostredia, a preto odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

11. Následne správne postupoval súd prvej inštancie i v tom, keď rozhodoval o vyživovacej povinnosti zo strany otca, lebo aj v tejto časti sa rodičia nevedeli dohodnúť na výške výživného. Aj v tomto smere vychádzajúc z ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správne závery, keď zaviazal otca platiť výživné vo výške 190,- Eur mesačne pre maloletého A. a 160,- Eur mesačne pre maloletú B.. V tejto časti súd v odseku 19. odôvodnenia svojho rozsudku podrobne špecifikoval výdavky u maloletých detí, keď zohľadnil bežné výdavky u maloletej B. na sumu 300,- Eur - 320,- Eur mesačne a u maloletého A. tieto výdavky navýšil o platby na školské pomôcky a záujmovú činnosť. Nemožno preto súhlasiť s námietkou otca, týkajúcou sa vyčíslenia potrieb zo strany matky. Otec vo svojom odvolaní ani bližšie nešpecifikoval, ktoré výdavky započítané zo strany súdu u maloletých detí, by, podľa jeho názoru mali byť nedôvodné. Súd prvej inštancie taktiež podrobne vyšpecifikoval príjmy a výdavky na strane rodičov, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal, a preto aj v tejto časti sa odvolací súd stotožnil s podrobným odôvodnením súdu prvej inštancie v odsekoch 18. a 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Tu je potrebné zdôrazniť, že oprávnené potreby maloletých detí v nijakom prípade nezahŕňajú len stravovanie, ošatenie a podobne, ale sú dané širšie a závisia najmä od veku a zdravotného stavu dieťaťa, na čo poukázala i okresná prokuratúra vo svojom vyjadrení. Ak to majetkové pomery rodičov umožňujú, za oprávnené potreby je potrebné považovať i výdavky súvisiace s voľnočasovými aktivitami (dovolenky, kultúrne vyžitie a podobne), lebo dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, ak to ich majetkové pomery umožňujú. Na všetky tieto okolnosti súd prvej inštancie pri rozhodovaní prihliadol, a preto odvolací súd tak, ako je aj vyššie uvedené, napadnutý rozsudok v tejto časti ako vecne správny potvrdil. Dôvodom pre zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom, podľa názoru odvolacieho súdu, nie je ani rozsah styku otca s maloletými deťmi tak, ako ho upravil súd prvej inštancie. Nemožno konštatovať, že by sa v danom prípade jednalo o taký rozsah, ktorý by otcovi spôsobil neprimerané výdavky v súvislosti so zabezpečením bežných denných potrieb detí, na čo správne poukazovala opätovne okresná prokuratúra vo svojom vyjadrení k odvolaniu. Pobyt v domácnosti otca, podľa názoru odvolacieho súdu, v rozsahu, ako ho určil súd prvej inštancie, nemôže výrazne navýšiť náklady otca súvisiace, napr. s bývaním, spotrebou energie a podobne, a preto odvolací súd ani na túto námietku pri rozhodovaní neprihliadol.

12. Za nedôvodné považoval odvolací súd i námietky otca týkajúce sa úpravy rozsahu styku s maloletými deťmi. Aj na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že rodičia majú vždy možnosť dohodnúť sa na výkone svojich rodičovských práv a povinností, čo plne platí i o úprave rozsahu styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Pokiaľ rodičia nevyužijú svoje právo a nedohodnú sa, musia rešpektovať rozhodnutie súdu, ktorý v prvom rade dbá na záujem maloletého dieťaťa, a preto i jeho rozhodnutie spravidla nemôže prihliadať na všetky konkrétne záujmy toho-ktorého z rodičov. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, má právo primeraným spôsobom podieľať sa na výchove svojho dieťaťa, ale je zrejmé, že ani súd svojím rozhodnutím nemôže úpravou styku zabezpečiť rovnakú (rovnocennú) možnosť rodičovi, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, podieľať sa na výchove maloletých detí tak, ako je to u preferenčného rodiča.

Rozsah styku tak, ako ho upravil súd prvej inštancie vo svojom rozsudku v spojení s opravným uznesením, je i podľa názoru odvolacieho súdu v súčasnej dobe primeraný s prihliadnutím i na vek maloletých detí, umožňuje otcovi primeraným spôsobom podieľať sa na výchove maloletých detí a v ďalšom rozvíjaní citových väzieb medzi otcom a deťmi, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok aj v tejto časti ako vecne správny potvrdil.

13. Záverom je potrebné poukázať na to, že v mimosporovných konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, súdy nie sú viazané návrhmi účastníkov (nielen odvolací, ale aj prvoinštančný), a preto ani nie je potrebné prípadné návrhy, resp. protinavrhy toho-ktorého rodiča zamietat' tak, ako to urobil prvoinštančný súd. Keďže ale tento nedostatok nemal vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP s použitím ust.

§ 396 ods. 1 CSP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).